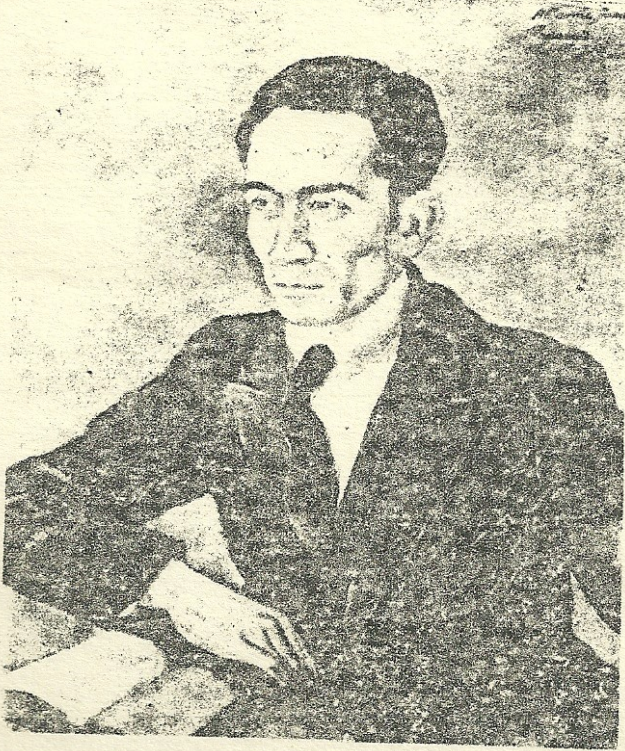

JOAN SALVAT

PAPASSEIT

SELECCIO DE LA SEVA OBRA

NADAL

Sento el fred de la nit
i la simbomba fosca.
Així el grup d'homes joves que ara passa cantant.
Sento el carro dels apis
que l'empedrat recolza
i els altres qui l'avencen, tots d'adreça al mercat.
Els de casa, a la cuina,
prop del brasero que crema,
amb el gas tot encès han enllestit el gall.
Ara esguardo la lluna, que m'apar lluna plena;
i ells recullen les plomes,
i ja enyoren demà.
Demà posats a taula oblidarem els pobres
- i tan pobres com som -.
Jesús ja serà nat.
Ens mirarà un moment a l'hora de les postres
i després de mirarnos arrencarà a plorar.

DIUMENGE

Avui volen tan altes
les gavines del port
que planegen només:
el pal més jove i prim
del "Maria Angeleta"
sota la bola d'or
ou el dring transparent de llurs ales quietes
De cara al sol
cent veles;
i el banderol vermell que rumbeja el seu frec.
El vaporet passeja els vells somnis atlàntics,
ran dels molls en la calma:
L'home de les taronges passa el carretó ple.

TOT L'ENYOR DE DEMÀ

Ara que estic al llit
malalt,
estic força content.
-Demà m'aixecaré potser,
i heus aquí el que m'espera:
Unes places lluentes de claror,
i unes tanques amb flors
sota el sol,
sota la lluna al vespre;
i la noia que porta la llet
que té un capet lleuger
i duu un davantalet
amb unes vores fetes de puntes de coixí,
i una rialla fresca.
I encara aquell vailet que cridarà el diari,
i qui puja els tramvies
i els baixa
tot corrent.
I el carter
que si passa i no em deixa cap lletra m'angoixa
perquè no sé el secret
de les altres que porta.

Quan els mossos d'esquadra espiaven la nit
i la volta del cel era una foradada
sense llums als vagons :
i he fet un foc d'estelles dins la gola del llop.

Vosaltres no sabeu

què és

guardar fusta al moll:

però totes les mans de tots els trinxeraires
com una farandola
feien un jurament al redós del meu foc.

I era com un miracle
que estirava les mans que eren balbes.

I en la boira es perdia el trepig.

Vosaltres no sabeu

què és

guardar fustes al moll.

Ni sabeu l'oració dels fanals dels vaixells
-que són de tants colors
com la mar sota el sol:
que no li calen veles.

L'OFICI QUE MÉS M'AGRADA

Hi ha oficis que són bons perquè són de bon viure,
mireu l'ésser fuster:
- serra que serraràs

i els taulons fan a miques,

i de cada suada deu finestres ja han tret.

Gronxada d'encenalls, et munten una taula;

si ho vols, d'una nouera te'n faran un cobert.

I caminen de pla-

damunt les serradures de color de mantega.

I els manyans oh, els manyans!

De picar mai no es canse.:

pica que picaràs i s'embruten els dits;

però fan unes reixes i uns balcons que m'encant

i els galls de les ta-lades

que vigilan de nits.

I són homes cepats

com els qui més treballin.

I al dic ? Oh, els calafats!

tot el Port se n'enjoia

car piquen amb ressó.

i es diu si naix un peix a cada cop que donen

- un peix cua daurada, blau d'escata pertot.

Penjats de la coberta, tot el vaixell enronden:

veiéssiu les gavines

com els duen claror.

I encara hi ha un ofici

que és ofici de festa el pintor de parets:

si no canten abans, no et fan una senefa,

si la cançó es molt bella deixen el pis més fresc:

un pis que hom veu al sostre

que el feien i cantaven:

tots porten bata llarga

de colors a pleret.

I encara més

si us deia l'ofici de paleta:

de palota que en sap
i basteix aixoplucs.
El mateix fan un porxo com una xemanèies
-si ho volen
sense escales
pugen al capdamunt;
fan també balconades que hom veu la mar de lluny
-els finestrals que esguarden tata la serralada
i els capitells
i els sòcols
i les voltes de punt.
Van en cos de camisa com gent desenfeinada!
Oh ,les cases que aixequen d'un tancar i obrir d'ulls!

RES NO ÉS MESQUÍ

Res no és mesquí
ni cap hora és isarda,
ni és fosca la ventura de la nit.
I la rosada és clara
que el sol surt i s'ullprèn
i té delit del bany:
que s'emmiralla al llit de tota cosa feta.

Res no és mesquí,
i tot ric com el vi i la galta colrada.
I l'onada del mar sempre riu,
Primavera d'hivern - Primavera d'istiu.
I tot és Primavera:
i tota fulla verda eternament.

Res no és mesquí
perquè els dies no passen;
i no arriba la mort ni si l'heu demanada.
I si l'heu demanada us dissimula un clot
perquè per tornar a néixer necessiteu morir.
I no som mai un plor
sinò un somriure fi
que es dispersa com grills de taronja.

Res no és mesquí ,
perquè la cançó canta en cada bri de cosa.
- Avui, demà i ahir
s'esfullerà una rosa:
i a la verge més jove li vindrà llet al pit.

SI JO FOS PESCADOR

Si jo fos pescador pescaria l'aurora,
si jo fos caçador atraparà el sol;
si fos lladre d'amor m'obririen les portes,
si fos bandid millor

que vindria tot sol:

- els carcellers del món no em sabrien mai l'ombra,
si fos lladre i bandid no em sabrien el vol.

Si tingués un vaixell m'enduria les noies,
si volien tornar deixarien llurs cors:

i en faria fanals
per a prendre'n de nous.

Amiga, la vida
és una cançó.
Jo canto ta sina,
arqueret d'amor.

TORNADA

Cel i mar
 cel i mar
i la costa plomosa de Garraf
el camp i la muntanya com l'abraç de la mar
-qui deixava Castella nà hi voldria tornar
el garcés Montjuïc
i el Port gomflat de pals
atxes de vent- rendits a la ciutat
qui té una Rambla amb cor
 amb flam
 i amb sang
un Estadi batent per Camp de Mars
amb llençadors del disc
mil sagetes al vent que clamen llibertat.

AMPLA ÉS CASTELLA

Ampla és Castella, i com un palmell
té la durícia de aixecar l'espasa.
El braç és las i no el mena cervell;
la gola és seca i la set no li passa.
Terra dels Terços petjadors de lleis
que imposaven amb sang llur llei estranya,
ampla és Castella, sepulcre de reis,
malavirança a la Marca d'Espanya.
Sota els pollancs l'ombra encara enmarceix
del mal que ha fet amb la seva tonada:
sorolls de focs i esperons, i l'escreix
amb què els cavalls soterraven l'estada.
Ampla és Castella, el seu ressò un gemec,
té la sordera de massa escoltarse.
La veu dels íbars és ronca d'ofec
i ella no els sent: només vol revolcarse.

EPIFANIA A CASTELLA

Quin resplendor té el Guadarrama,
quin resplendor carena endalt!
Tota la terra està nevada
però és la nit dins un mirall.
Passan els Reis. Què els portarien,
si va un estel al llur davant?
-Aquets poblets potser escriuen,
potser els Reis no ho reben pas.
Però el resplendor és a la muntanya,
potser no escriuen i ells hi van:
-Senyor, deixeu a aquestes terres
la comprensió i l'amor que els cal.
Ompliu-los ben bé les galotxes
i reposeu a l'Escorial.
Senyors, beneïu-los aquests sostres:
que els quedí un xic de voluntat.

BIBLIOGRAFIA DE JOAN SALVAT PAPASSEIT:

- 1919 .- "Poemes en ondes hertzianes"
- 1921 .- "L'irradiador del poet i les gavines"
- 1922.- "Les conspiracions"
- 1922 .- "La gesta dels estels"
- 1923 .- "El poema de la rosa als llavis"
- 1925 .- "Ússa menor"
- 1962 .- "Poesies de Joan Salvat Papasseit"

També es troben poemes seus a:

- "Antologia de la poesia social catalana" (Edit. Alfaguara)
- "Poesia catalana del segle XX " (Edicions 62)
- "Poetas catalanes contemporáneos" (Seix y Barral)
- "Un segle de poesia catalana" (Ediciones Destino)
-entre altres.